

welke Reclor Cremers verleden jaar ontdekte Ius-schen Raath en Jabeek.

C. DE BOEKERIJ.

Op 1 Januari 1916 verscheen de Catalogus der Boekerij, samgesteld door den heer H. de Wever.

Onder de $\pm$ 350 Natuurhistorische werken, in 't bezit van 't Genootschap of daaraan welwillend in bruikleen afgeslaan, bevinden zich tal van werken, vooral „Limburgensia“, welke tevergeefs in grootere boekerijen gezocht zullen worden.

Geen maand ging er voorbij, waarin we niet dankbaar, de aanwinst van nieuw ontvangen boeken mochten memoreeren.

Als we aan den wensch, dat 't zoo voortga hier iets mogen toevoegen, dan is zulks: mochten de leden van 't Genootschap een ruimer gebruik van hunne boekerij maken dan 't tot nu toe 't geval was!

Blijkens 't reglement toch kan ieder lid, op schriftelijke aanvraag, bij den Bibliothecaris boeken ter leen krijgen voor den tijd van één maand, desgewenscht ook voor langeren tijd.

En nu we 't toch in dit overzicht over boeken hebben, kunnen we gereedelijk ook spreken over de publicatie's van 't Genootschap.

Daar hebben we op de eerste plaats het **Jaarboek 1915**. De Natuurhistorische wereld van heel Nederland heeft met den grootslen lof over dat Jaarboek gesproken.

De Planten-lijst daarin van Dr. A. de Wever werd, gelijk hare voorgangers, alomt aanbevolen als 'n onontbeerlijk iets voor allen, die op de hoogste wenschen te zijn van de Limburgsche flora; de Nederlandsche mieren van Pater H. Schmitz vonden 'n onthaal, zooals er maar zelden een aan 'n studie op natuurhistorisch gebied ten deel zal vallen.

Tengevolge der papierduurte zagen we ons, als goed financiers, gedwongen het **Maandblad** wat in te krimpen.

We gaven daarom meestal slechts één nummer om de twee maanden uit.

Aan den inhoud echter, meenen we ons te mogen vleien, deed deze zuinigheidsmaatregel geen afbreuk.

Meer dan eens toch vonden we in tijdschriften en dagbladen dien inhoud geciteerd en bleken de nummers bijna zonder uitzondering, kostbare floristische en faunistische, geologische en palaeontologische gegevens te bevatten.

Dat moge voor de trouwe medewerkers 'n spoorslag zijn, om hun zeer gewaardeerde inzendingen te blijven sturen en moet de ledent die tot dusverre in gebreke bleven 't Maandblad door hunne mededeelingen te steunen, aanzetten, om in den vervolge 't werk niet alléén te laten rusten op de schouders van hun trouwe collega's.

Ditselfde geldt ook voor de **Maandelijksche vergaderingen**. In 't afgevoopen jaar hebben deze vergaderingen weer bewezen, dat ze voor den bloei van onze vereeniging 'n heilsche kracht zijn.

Juist op de maandelijksche vergaderingen ontstond er 'n immer hechtere vriendschappelijke band tusschen de leden en hadden ze gelegenheid te zien en te ondervinden, hoe 't Genootschap beantwoordt aan zijn doel, n.l. liefde op te wekken voor 'de levende natuur, de kennis dier natuur te vergrooten.

't Is in elke vereeniging 'n gewoon verschijnsel,

dat haast altijd dezelfde leden de vergaderingen bezoeken.

In onze Vereeniging was 't in 1916 niet anders.

De opkomst was echter immer van dien aard, dat we tevreden mochten zijn en gaf ons hoop, dat 't voorbeeld, de lust en de ijver der trouwe bezoekers voor de meer lauwe leden 'n spoorslag zal zijn, om in 1917, óók ter vergadering te komen.

Waar we hier spraken van **trouwe leden**, kunnen we niet nalaten nog 'ns met weemoed te denken aan den Heer P. Hufnagel Pzn., een der allertrouwsten, die ons in den afgelopen zomer door den dood ontvallen is.

't Ledenaantal bleef in 1916 vrijwel constant. 'n feit waarvoor we, met 't oog op de tijdsomstandigheden, dankbaar mogen zijn. Immers door die tijdsomstandigheden kon 't Genootschap, minder krachtadig dan anders, naar buiten optreden. Voorgenomen excursies, in de buurt van Schinveld en Brunsum, waren totaal onmogelijk. Toch zagen we, waar zoo hier en daar in onze gelederen 'n leemte ontstond, ze weer aangevuld worden door 17 nieuwe leden.

Mochten we derhalve, blijkens dit verslag, in vele opzichten over 't afgelopen jaar tevreden zijn, zulks is niet 't geval, wat betreft 't **Museum**.

De gebouwen blijken niet te voldoen, verwachte veranderingen werden niet aangebracht.

Tot op 't einde van December hadden wij ge-gronde hoop, dat hierin dra verbetering zou komen.

Door allerlei omstandigheden, waarover we te dezer plaatse moeilijk kunnen uitwijden, is 't op 't oogenblik met ons Museum treurig gesteld.

We willen hopen, dat de Maastrichtsche vroede vaderen eindelijk 'ns gaan begrijpen, dat een Museum van natuurlijke historie voor Maastricht van 't grootste belang is.

't Bestuur van Limburg's hoofdstad moge toonen, dat 't zich weet te stellen boven dorperse politiek en klein-menschelijk gewurm, waardoor, zoo lange al, in Zuid-Limburg tal van personen en zaken werden afgemaakt, zeer tot schade van Limburg zelf.

Doet dat Bestuur zulks niet, 't moge in sommige ooren al of niet als 'n bedreiging klinken, — dan ziet 't Bestuur van 't Natuurhistorisch Genootschap zich tot z'n spijt gedwongen 't voorbeeld te volgen van den heer H. De Wever, die zijne kostbare, niet hoog genoeg te schatten particuliere verzameling, welke hij ons in bruikleen had afgestaan, bereids uit 't Museum terngnam en zal 't Museum naar elders moeten overgebracht worden.

Wat toch zeker voor Maastricht jammer zou zijn!

Van „twee zusjes“.

In 'n overzicht van wat, in 1915, 't „Natuurhistorisch Genootschap in Limburg“, tot sland bracht, schreven we:

„Menig nummer van het „Maandblad“ bevat kostelijke gegevens voor 'n betere kennis der Limburgsche fauna en flora, zóó kostelijk, dat wie op de volledige hoogte wil zijn van Nederlandsche planten en dieren, zulks niet vernag, indien hij van het „Maandblad“, uitgegeven door het „Natuurhistorisch Genootschap in Limburg“, geene notitie neemt.“

Zoo even kwamen we in 't bezit van „Natura”, orgaan der Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging, No. 220, 15 Jan. Jaarg. 1917, No. 1.

Van de Natuurhistorische Vereeniging willen wij alléén goed zeggen.

Trouwens zij verdient niet anders.

Tijdens de 15 jaren van haar bestaan is er op natuurhistorisch gebied inderdaad van haar kracht uitgegaan.

Haar orgaan „Natura” was, op de leestafel van natuurvrienden, 'n steeds welkome gast.

En waar „Natura” thans in 'n splinternieuw pak gestoken werd, heeft ze kans 'n uog harteliker ontvangst te zullen hebben, dan haar tot nu toe al te beurt is gevallen.

Maar nu mag „Natura”, in het nieuwe kleedje gestoken, niet vergeten, dat ze 'n wetenschap-pelijken naam heeft hoog te houden.

En dat ze, om dit met succes te doen, heusch wel notitie mag nemen van hare op lange na niet zoo mooie zus: 't „Limburgsch Natuurh. Maandblad”!

De Limburgsche zus kent heere minderwaardig-heid, is er zich ten volle van bewust, dat ze 't, in elegantie en degelijkheid, wijd moet afleggen.

Maar, gevoelig als ze van harte is, spijt 't haar toch te moeten zien, dat ze door zus „Natura” zoo'n beetje als „Asschepoester” behandeld wordt.

„Natura” neemt erg veel notitie van 'n paar andere „Zussen”, in wier gezelschap ze, klaarblij-kelijk, maar wat graag is.

Die „zussen” heeten „de Levende Natuur” en „Natuur”. „Natura” bedelt, als 't ware, om dier beider gezelschap, doch sehijnt 't kleine Limburg-sche zusje niet te kennen.

Da's voor „Natura” wél jammer.

Want... hadde „Natura” heur Limburgsch zusje ook maar 'n klein beetje „aangehaald”, de vriend-schap zou „Natura” ditmaal ten goede zijn gekomen.

„Natura” toch praat, in 't boven geciteerde num-mer, over dieren in Limburg gevonden.

En ze praat er over op 'n wijze, dat 't Lim-burgsche zusje, — erg veel als 't van groote zus houdt, — z'n groote zus, al is 't dan nog zoo bedeesd, — moet toevoegen: „Kind, kind, let op wat je zegt!”

Hoè of dat komt?...

Zaterdag 30 Dec. 11. hield de „Natuurh. Vereeni-ging” 'n vergadering te Amsterdam.

Van die vergadering geeft „Natura” 'n verslag. 't „In elkaar zetten van verslagen” is 'n lastige kunst. We weten 't bij ondervinding.

En „kleine Limburgsche zus” weel 't óók.

Ze heeft 't meer dan eens, aan den lijve, gevoeld.

Daarom jnist spijt 't „kleine Limburgsche zus” zoo, dat „groote zus” ditmaal niet bij haar te rade is gegaan. In dat verslag toch staat:

„Na afloop (van een noenmaal) werden de aanwezigen onthaald op een bijdrage van den heer Dr. Romijn over een sluipwesp, *Agrio-typus armatus* Walk., die in kokerjuffers leeft en in de Roode Beek bij Brunssum (L.) voorkomt. Een paar voorbeelden van aangestoken poppen werden rondgegeven. Ook werd vermeld de vondst van de larven van een kevertje, *Drilus*, in waterslakkenhuisjes, ook in die beek en later in Oudewater. Biolo-gisch zeer merkwaardige ontdekkingen.”

— „Zeer merkwaardige onjuistheden!” zegt „kleine zus”.

„Onjuistheden, die Dr. Romijn héél zeker niet in Amsterdam gezegd heeft!”

„En waarom niet?”

Omdat „kleine zus” den Dokter zeer goed kent en weet hoe hij ook bekend is met de leefwijze van „*Drilus*” en met 't „geval” „Oudewater”.

De kleine Limburgsche zus zou heur groote dan ook willen toeroepen: „lieve, sla er, wat be-treft „*Drilus*”, mij 'ns op na, in m'n nummers 2 en 5—6, van 't afgelopen jaar.

Daar komt ge tot de ontdekking, dat *Drilus* nimmer huide in 'n waterslakkenhuisje en dal, wat aangaat „het geval „Oudewater”, wij tweeën heelemaal de kluts kwijt zijn.”

Waarom of we hier vertelden van „twee zusjes”?

We verwijzen naar den aanhef van beider historie.

Raath-Bingelrade.

JOS. CREMERS.

'n Roerdomp in Januari in Limburg.

Einde dezer maand (Januari 1917) ving men te Waubach 'n Roerdomp (*Bolaurus stellaris*).

De vogel zat in 'n den, waaruit hij, toen men den boom heen en weer schudde, op den grond viel.

Waarschijnlijk was hij, onder den indruk van kou en honger, tot vliegen niet in staat.

We hebben, enkele dagen na z'n vangst, 't beest gaan zien.

Alhoewel 't toen „z'n vlengels nog niet repte” was 't toch in zóóverre gekomen, dat 't parmantig heen en weer stapte en door heel z'n gedragingen toonde, dat 't de gevangenschap best kon dragen.

Geen wonder ook!

's Morgens nog, zoo vertelde ons z'n bezitter, had de Roerdomp 'n gansche musch verorberd, welke men opzettelijk voor hem gevangen had.

„Pa'atten”, aldus z'n eigenaar, at hij niet en van groenten wilde hij niet weten!...”

Nou, dat verwonderde óns niks.

De Roerdomp toch voedt zich met visch, kikkers, padden, slangen, salamanders en muizen.

Als hij ze te pakken kan krijgen is hij zelfs, net als reigers, niet afkeerig van bruine- en van water-ratten.

Ook jonge vogels doet hij naar z'n maag ver-huizen.

't Is ons doel niet hier ditmaal den Roerdomp te beschrijven, 'n uitgebreide studie van z'n levens-wijze te geven.

We hopen, dat een onzer leden-ornithologen zulks, binnen kort, zal willen doen.

Wij wilden er in dit nummer van 't Maandblad alléén op wijzen, dat de vangst te Waubach geene alledaagsche was.

Immers de Roerdomp is 'n „trekvoegel”, die on-geveer tegen April in ons land komt, om in Sep-tember—October weer naar Zuid-Europesche lan-den, somwijlen ook naar Afrika te reizen.

Zelden maar zal een of ander exemplaar bij ons overwinteren.

In ons Jaarboek 1914 werd daarop gewezen door den Z. E. Heer H. Nillesen, die van den Roerdomp zegt: „deze vogel komt op den trek voor in alle grootere moerassige heide- en rietvelden; ik ont-ving exemplaren uit Herkenbosch, Well, de Peel.